

گفت‌وگوی تفصیلی ایسکانیوز درباره چالش‌ها و فرصت‌های شبکه‌های اجتماعی؛

نبود سواد رسانه‌ای معضل اصلی در فضای مجازی است

کارشناس فضای مجازی گفت: رفتار غیرعلمی و عجولانه بیشتر باعث سوق دادن افکار جامعه هدف برای دور زدن فیلترینگ با استفاده از ابزار بسیار خطرناکی به نام فیلترشکن شده است. ابزاری که می‌تواند تمامی اطلاعات کاربران را به سرقت برده و از آنها برای ضربه زدن و سواستفاده علیه منافع شخصی و حتی کشور استفاده کند.

فرشید پوشنده مشاور و کارشناس فضای مجازی در گفت‌وگو با خبرنگار گروه علم و فناوری ایسکانیوز، اظهار کرد: بعد از باز شدن پای شبکه جهانی (اینترنت) به گوشی‌های تلفن همراه، فرصت‌ها و چالش‌های زیادی سر راه این تکنولوژی نوظهور قرار گرفت.

وی تصریح کرد: از یک طرف شرکت‌های بزرگ فناوری درصدد بودند با تولید محصولات فناورانه و مرتبط با اینترنت، برای تجاری سازی محصولاتشان نهایت استفاده را از این اختراع بزرگ ببرند و از طرف دیگر شرکت‌های تبلیغاتی با تولید نرم‌افزارهای ارتباط جمعی یا شبکه‌های اجتماعی مثل واتس آپ، تلگرام، اینستاگرام و غیره علاوه بر سریع‌تر کردن ارتباط بین مردم جهان با دادن امتیازات ویژه و رایگان به کاربران توانسته‌اند از این بستر برای درآمدزایی بسیار کلان به واسطه تبلیغات قرار داده شده در این نرم‌افزارها نهایت استفاده را ببرند.

کارشناس ارشد مهندسی نرم افزار ادامه داد: قاعدتا وجود اینترنت تا اینجا در زندگی روزمره انسانها بسیار حائز اهمیت و پرکاربرد بوده و بسیاری از مشکلات بزرگ جامعه جهانی برای تعامل و برقراری ارتباطات را تا حدود بسیار زیادی مرتفع و بعضا از بین برده است.

پوشنده تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین چالش‌های امروزی این بستر بسیار پرکاربرد را می‌توان وجود افراد سودجو و مخرب که با نام هکر فعالیت می‌کنند، نام برد. این افراد با فعالیت‌های شبانه‌روزی به دنبال پیدا کردن راه نفوذی برای سرقت یا سواستفاده از اطلاعات رد و بدل شده در بستر اینترنت هستند تا بتوانند به واسطه این اطلاعات، اهداف شوم خود را پیادسازی کنند. البته لازم به ذکر است، تمام هکرها در این دسته قرار نمی‌گیرند؛ زیرا افرادی هستند که فقط برای پیدا کردن و از بین بردن نقاط ضعف و حفره‌های خطرناک این بستر فعالیت می‌کنند. به هر حال اینترنت به همان اندازه که بستری مهم و غیرقابل انکار است، می‌تواند به همان اندازه نیز خطرناک و غیرقابل اعتماد باشد.

نبود سواد رسانه‌ای معضل اصلی در فضای مجازی

وی اضافه کرد: چالش‌های جامعه امروزی ما با باز شدن پای شبکه‌های اجتماعی از قبیل واتس آپ، تلگرام، اینستاگرام و غیره در این فضای بسیار بزرگ و غیرقابل کنترل روزبه‌روز افزایش یافته است که متأسفانه به دلیل نبود بسترها، زیرساخت‌ها و امکانات بهره‌برداري از این ظرفیت عظیم، چه به صورت فنی و چه در بعد مسائل اجتماعی، هر روز شاهد جنبه‌های منفی این چالش‌ها در ایران هستیم. یکی از این مشکلات نبود سواد رسانه‌ای و اطلاع نداشتن از نحوه استفاده از این امکانات برای تعامل و از همه مهم‌تر نداشتن اطلاع کافی از نحوه حفاظت از حریم خصوصی در این جهان بی حد و مرز هر روزه ما را با بسیاری از مشکلات فردی، خانوادگی و بعضا حتی ملی و فرا ملی روبرو می‌کند.

کارشناس فضای مجازی تأکید کرد: باید باور کنیم که اینترنت آنقدر در زندگی و دنیای امروزه بشریت نفوذ و جایگاه ویژه ای پیدا کرده است که بتواند حتی در کمتر از دقیقه ای اقتصاد جهان را به خاطر حتی یک خبر کذب با نوسانات بسیار شدیدی مواجه سازد. نداشتن برنامه و نظارت مستمر بر فضای مجازی از طرف دولت و دستگاه های ذی ربط یک طرف و نبود سواد رسانه ای در بین کاربران برای استفاده از یک بستر مهم و بی حد و مرز به نام اینترنت از طرف دیگر، به خودی خود معضلات و مشکلات بسیار بزرگی را می تواند برای یک جامعه به همراه داشته باشد که متأسفانه جامعه امروزی ما نیز با این معضلات دست و پنجه نرم می کند.

پوشنده تصریح کرد: شبکه های اجتماعی به خاطر خدمات و کاربردهای متنوعی که برای کاربران هدف خود در نظر می گیرند، واضح است که طرفداران و کاربران خاص خودشان را دارند، هرچند این تنوع سلیقه ای در بین کاربران ایرانی خیلی کمتر دیده می شود! چرا که حضور کاربران ایرانی در شبکه های اجتماعی به فاکتور های خاصی بستگی ندارد. همین که بستری برای سرگرمی و نشاط آنها فراهم باشد، برایشان تا حدودی کافی است. مطمئناً این نوع نگرش و رفتار کاربران ایرانی بیشتر به دلیل عدم وجود نشاط و سرگرمی کافی در زندگی واقعی و مشکلات بسیار زیاد روحی و روانی چه در خانواده ها و چه در سطح جامعه است که دلایل اصلی این مشکلات را می توان از جهات مختلف مورد بررسی قرار داد.

فرصت ها و چالش های شبکه اجتماعی اینستاگرام در جامعه امروزی ایران

وی با اشاره به فرصت ها و چالش های شبکه اجتماعی اینستاگرام در جامعه امروزی ایران گفت: شبکه اجتماعی اینستاگرام، یک شبکه اجتماعی تعاملی برای به اشتراک گذاری عکس و فیلم است که امروزه کاربران بسیار زیادی در این شبکه اجتماعی فعالیت دارند و از امکانات آن استفاده می کنند. طی بررسی های به عمل آمده در طول این چند سال از حضور این شبکه اجتماعی بسیار قدرتمند در بین کاربران ایرانی نتایج بسیار جالب و بعضاً قابل توجهی به دست آمده است.

کارشناس فضای مجازی ادامه داد: بعد از استقبال بسیار زیاد کاربران در اقصی نقاط جهان از این نرم افزار بسیار قدرتمند، کم کم شاهد حضور سلبریتی ها، ورزشکاران، سیاستمداران و غیره در این شبکه اجتماعی بودیم که همین امر دلیلی برای محبوبیت هر چه بیشتر این شبکه اجتماعی شد. به اشتراک گذاری عکس، فیلم و وضعیت روزانه این اشخاص برای طرفداران آنها بسیار مورد توجه قرار گرفته است به طوری که بسیاری از این اشخاص دنبال کنندگانی میلیونی دارند. قطعاً موفقیت این افراد در زندگی شخصی و اجتماعی شان، آنها را برای طرفداران خود به یک سمبل افتخار و الگو تبدیل کرده است. همین امر سبب شده تا بسیاری از کاربران این شبکه اجتماعی الگوی زندگی خود و علایق خود را تا حدود زیادی برای نزدیک شدن به شخص مورد نظرشان تغییر دهند.

وی ادامه داد: نکته حائز اهمیت اینجاست که متأسفانه این افراد هرگاه در مسئله ای غیر از مسئله کاری یا حرفه ای خود اظهار نظری می کنند، حتی اگر آن اظهار نظر نیز اشتباه یا از سر مسائل غیرواقعی باشد، خیلی سریع از طرف طیف عظیمی از کاربران دنبال کننده آنها، بدون واکاوی مسئله و پی بردن به حقیقت، مورد تائید و در بیشتر مواقع به سرعت منتشر می کنند. حال در نظر بگیرید که این موضوع اگر موضوع بسیار مهم و در سطح کلان یک کشور باشد، ممکن است چه مشکلات بزرگ و خسارات جبران ناپذیری به همراه داشته باشد.

رفتار غیرعلمی و عجولانه؛ عامل اصلی سوق دادن افکار جامعه هدف برای دور زدن فیلترینگ

پوشنده گفت: به طور واضح نبود سواد رسانه ای و نبود قدرت تجزیه و تحلیل کافی بین کاربران این شبکه اجتماعی می تواند همیشه دردسرساز و معضل آفرین باشد. متأسفانه مشکل بزرگتر در جامعه امروزی ما عدم آشنایی کاربران با نحوه صحیح استفاده از بستر اینترنت

به ویژه شبکه های اجتماعی و مهم تر از آن نبود بسترهای فرهنگی مناسب برای آگاه سازی و آموزش کاربران فضای مجازی در ایران است. معضلی که خود به تنهایی مشکلات بسیار بزرگتری به همراه داشته است. مسئولان کشور گاهی برای پاک کردن صورت مسئله به فکر فیلترینگ و یا بستن فضای مجازی در کشور هستند که هیچگاه راه حل مناسب و کارآمدی برای این موضوعات نبوده است. برعکس متاسفانه این رفتار غیر علمی و عجولانه بیشتر باعث سوق دادن افکار جامعه هدف برای دور زدن فیلترینگ با استفاده از ابزار بسیار خطرناکی به نام فیلتر شکن شده است. ابزاری که می تواند تمامی اطلاعات کاربران را به سرقت برده و از آنها برای ضربه زدن و سو استفاده علیه منافع شخص و حتی کشور استفاده کند.

کارشناس فضای مجازی تصریح کرد: متاسفانه مشکل به همین جا ختم نمی شود؛ چرا که وجود ابزارهای جاسوسی از کاربران در شبکه های اجتماعی غربی به یک رویه عادی و بسیار طبیعی تبدیل شده است. عدم اطلاع کاربران از اینکه چه اطلاعاتی را به سادگی آب خوردن در اختیار شبکه های جاسوسی غربی قرار می دهند فقط به خاطر نبود اطلاعات کافی و توجه نبودن در نحوه صحیح استفاده از این بستر بسیار خطرناک در دراز مدت مشکلات بسیار بزرگی را نه تنها برای اشخاص بلکه برای کل جامعه به همراه خواهد داشت.

وی اضافه کرد: جمع آوری اطلاعاتی از قبیل علایق، اطلاعات شخصی فرد، اطلاعات دوستان و خانواده و خیلی دیگر از اطلاعاتی که از آنها بی خبر هستیم، برای هدایت کردن کاربر به سمت پست ها و پیج هایی که ممکن است برای ضربه زدن به منافع یک ملت طراحی و ساخته شده باشند، می تواند افراد را خیلی راحت تحت تاثیر اخبار و مطالب کذب و ناصحیح قرار دهد. این امر در دراز مدت باعث ایجاد جوی بسیار خطرناک در جامعه خواهد شد که دشمنان به هنگام نیاز می توانند خیلی راحت بر علیه منافع یک ملت از آن استفاده های بسیار خطرناکی کنند. پس اینجاست که اهمیت آموزش کاربران و ایجاد بسترهای مناسب برای افزایش سواد رسانه ای کاربران و حتی مردم عادی که از این شبکه جهانی به اندازه سایر کاربران استفاده نمی کنند، بسیار ضروری و مهم است.

مراقب افراد شیطان صفت در فضای مجازی به ویژه اینستاگرام باشید

وی تصریح کرد: وجود مشکلات روحی و روانی، در زندگی امروزی هر شخصی یک امر طبیعی و متداول است که می تواند دلایل خاص مربوط به خود را داشته باشد؛ اما یکی از دلایل این اختلالات و مشکلات روحی و روانی، عدم توجه و محبت از طرف خانواده ها، همسران و غیره به یک شخص می تواند باشد که می شود گفت خطرناک ترین و بدترین نوع مشکلات روحی روانی است. عدم توانایی خانواده، همسر و غیره در رفع نیازهای روحی و عاطفی اعضای خانواده به ویژه دختران و مادران در محیط خانواده بعد از مدتی باعث ایجاد نوعی حس سرخوردگی و افسردگی در آنها خواهد شد.

پوشنده اضافه کرد: دلیل اصلی این بیماری یعنی افسردگی و عدم توجه کافی به این اشخاص و دیده نشدن آنها در محیط خانواده و بعضی مواقع البته به ندرت از مشکلات جامعه است. فرد بیمار قطعاً روحیات، افکار و رفتاری بسیار غم انگیز و ناامید کننده را در محیط واقعی زندگی از خود نشان خواهد داد که اگر این نشانه ها و رفتارها به صورت جدی توسط خانواده ها و اشخاص دخیل در این بیماری، جدی گرفته و درمان نشوند باید شاهد اتفاقات و رفتارهای بسیار بدی از این شخص بیمار باشیم. حال شما فکر کنید که این شخص با این روحیات و افکار غم انگیز و سرخورده وارد شبکه های اجتماعی مثل اینستاگرام شود همان موقع اقدام به انتشار مطالب، عکس ها و کلیپ های غمگین مرتبط با حالات روحی خود خواهد کرد تا بتواند به نوعی خود را به گونه ای تخلیه کند. البته در بعضی مواقع این افراد برای جلب توجه و رفع نیازهای عاطفی خود دست به این اقدامات نیز می زنند.

کارشناس ارشد مهندسی نرم افزار ادامه داد: نکته بسیار مهم و خطرناک موضوع از جایی شروع می شود که افرادی شیطان صفت و سودجو

با حربه‌های بسیار خطرناک، حرف‌های بسیار زیبا و فریبنده اقدام به نزدیک شدن به فرد بیمار می‌کنند. خیلی زیرکانه و مرموزانه با دادن چند پیام اقدام به باز کردن بابی برای رابطه با شخص بیمار هستند! شخص مورد نظر که به دنبال شخصی برای درد دل کردن و شنیده شدن حرف‌هایش می‌گردد، بدون توجه به هویت شخص خیلی راحت به وی اعتماد می‌کند. شخص سودجو از این فرصت نهایت بهره را می‌برد و تا جایی که می‌تواند از حرف‌ها و کلمات بسیار زیبا برای ایجاد بستری برای اعتماد استفاده می‌کند. شخص بیمار که طعمه را بلعیده به راحتی به این فرد اعتماد می‌کند! کمی بعد فرد مورد نظر با یکسری ترفندهای بسیار زیرکانه اقدام به تخلیه اطلاعاتی و دریافت عکس و فیلم و غیره از شخص بیمار می‌کند. در اینجا به دلیل اعتماد فرد بیمار به این شخص بدون هیچ گونه مقاومتی هر اطلاعاتی را که فرد سودجو و شیطان صفت طلب می‌کند، در اختیار وی قرار می‌دهد. بعد از مدتی این شخص که به تمام اهدافش برای شروع اخاذی و بعضاً عملی کردن نقشه‌های شوم خود دست پیدا کرده است، فرد بیمار که کاملاً به وی اعتماد کرده بود را تهدید به افشای رابطه و در مواردی افشای اطلاعات شخص در صورت عدم همکاری با وی می‌کند.

وی تصریح کرد: شخص بیمار بعد از این که با این موضوع مواجه می‌شود تا مدتی گیج و مبهوت است؛ ولی بعد از اینکه به خود می‌آید و به کار خود به خاطر اعتماد کردن به این شخص فکر می‌کند به بدترین شکل ممکن به اوج روزهای افسردگی و بیماری خود اینبار با ترس و اضطراب برمی‌گردد. فرد بیمار تنها دو راه را جلوی خود می‌بیند. حال یا باید با شخص شیطان صفت همکاری کند یا باید منتظر افشا شدن رابطه و اطلاعات شخصی‌اش برای عموم و از همه مهم‌تر خانواده‌اش باشد. متأسفانه بعضی از این موارد چون شخص مورد نظر متاهل است راه سوم را خودکشی و خلاصی از این وضعیت می‌بیند که به هیچ عنوان راه خوبی برای حل کردن موضوع نخواهد بود؛ اما سوال اینجاست که شخص قربانی چه کاری باید انجام دهد. مهم‌ترین مسئله این است که این شخص سریعاً و بدون معطلی پلیس فتا یا آگاهی را که مطمئناً محرم اسرار تمامی افراد به ویژه این اشخاص قربانی هستند، مطلع کند. قطعاً مراکز قضایی و انتظامی ایران تمامی این موارد و راه‌های برخورد با فرد سودجو را به نحو احسن و بدون اینکه برای قربانی مشکلی ایجاد شود، انجام خواهند داد. اگر باز نسبت به انجام این عمل دودل بودید سریعاً با یک مشاور و کارشناس حوزه فضای مجازی و خانواده موضوع را در میان بگذارید و راهنمایی‌های لازم را دریافت کنید. مسئله مهم این است که تا قبل از انجام این موارد به هیچ عنوان با شخص سودجو همکاری نکنید.

کودکان و فضای مجازی

پوشنده در ادامه گفت: رهاسازی کودکان در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی مثل اینستاگرام بدون کنترل و مراقبت یعنی هل دادن یک کودک در باتلاق خطرناک. باتلاقی که حتی بعدها هم اگر اقدام به نجات کودک خود کند هیچ فایده‌ای نخواهد داشت. عدم آشنایی کودکان با فضای مجازی و نحوه صحیح استفاده از این فضای بسیار خطرناک، می‌تواند لطمات روحی و جسمی بسیار زیادی برای کودک شما به همراه داشته باشد.

وی تأکید کرد: به طور یقین مطالب و موضوعاتی که در یک شبکه اجتماعی و یا حتی در اینترنت در اختیار عموم قرار می‌گیرد، به هیچ عنوان رده‌بندی سنی را به هنگام مواجه شدن کودک با آن موضوعات، رعایت نخواهد کرد؛ چرا که مطالب و موضوعات ارائه شده در فضای مجازی قدرت تشخیص سن واقعی فرزند را نداشته و به راحتی می‌تواند فرزند شما را به یک باره با مطالب، تصاویر و موضوعات خارج از محدوده سنی‌اش مواجه کند. عدم توانایی فرزند در تشخیص مطالب مفید از غیرمفید بستری را برای ورود فرزند به دنیای ناسالم فضای مجازی مهیا خواهد کرد. حضور فرزند و برخورد وی با مطالب غیرمفید و خارج از محدوده سنی وی، کنجکاوی فرزند را برای پی بردن به چرایی یک مسئله که اصلاً به سن او و موضوع مورد نظرش ربطی نداشته است را افزایش داده و شروع ماراتنی بسیار خطرناک در زندگی فرزند شما خواهد بود.

پوشنده خاطرنشان کرد: این تنها بخشی از معضلات مربوط به یک شبکه اجتماعی با نام اینستاگرام است. قطعا مشکلات و معضلات کاربران ایرانی برای استفاده از سایر شبکه های اجتماعی نیز به همین مقدار مهم و حائز اهمیت است.

در نهایت برای استفاده از این شبکه اجتماعی باید تمامی مسائل را به طور دقیق و کامل رعایت کنیم تا بتوانیم از این بستر بسیار مهیج و پر از فرصت های ناب شغلی بهترین استفاده ممکن را ببریم.

انتهای پیام/